

Исељеничка и усељеничка Европа

Бранислав Радивојша

Мистерија актуелног масовног исељавања Албанаца с Косова није разјашњена, мада је Хашим Тачи рекао да су се у Приштини појавиле гласине да Немачка великодушно дели радне дозволе. Тешко је у ово објашњење поверовати, мада треба имати у виду и то да албанска исељавања нису неувичајна. И то не само на Косову него и у Албанији, што се може видети из **статистичких података** о миграционом салду становништва са помента два простора.

Миграциони салдо укључује сва исељавања, али и досељавања, и тај салдо је на Косову и Метохији од 1991. до 2011. изразито негативан – износи 886.000! Овај број обухвата и више од двеста хиљада Срба и осталих неалбанаца исељених из покрајине током деведесетих (и касније), али и исељавања и досељавања Албанаца. Па и оних из суседне Албаније, чији негативни миграци-

они салдо, такође од 1991. до 2011, износи око милион! Питање је, наравно, где су се становници Албаније исељавали, мада се најчешће помињу: Грчка, Италија, Швајцарска, али и простор Косова и Метохије.

Изразито негативан миграциони салдо КиМ и Албаније утицао је и на резултате пописа становништва: и Ко-

нија би захваљујући природном прираштају имали по неколико стотина хиљада становника више, а не мање. С тим што, кад је о Косову реч, све бројеве треба узимати с великом резервом, и због бојкота пописа и због многих непотпуних евиденција. Чињеница је ипак да су ови географски простори по демографском минусу, у апсолутним бројевима, слични Србији (без јужне покрајине), која у истом периоду има изразито негативан природни прираштај (482.000), али много скромнији минус у миграционом салду (158.000).

То не значи да се из Србије протеклих година нису исељавали, напротив, али су се и досељавали, и то у највећој мери српско становништво (Хрватска, БиХ, Косово...). Због тога на попису 2002, у односу на онај из 1991, Србија бележи раст укупног броја становника, а на следећем 2011. године пад и због негативног природног прираштаја и због негативног миграционог салда.

страна 7

Већина транзиционих земаља од 1991. до 2011. бележи негативан миграциони салдо, али и негативан природни прираштај, док су у државама на западним просторима Европе углавном регистрована супротна демографска кретања

сово и Албанија су за двадесет година смањили укупан број житеља, и то јужна покрајина за 220.000, а Албанија за 320.000, иако оба простора имају изразито позитиван природни прираштај. У помнутим 20 година он је Косову и Метохији донео 664.000 становника више, а Албанији 688.000.

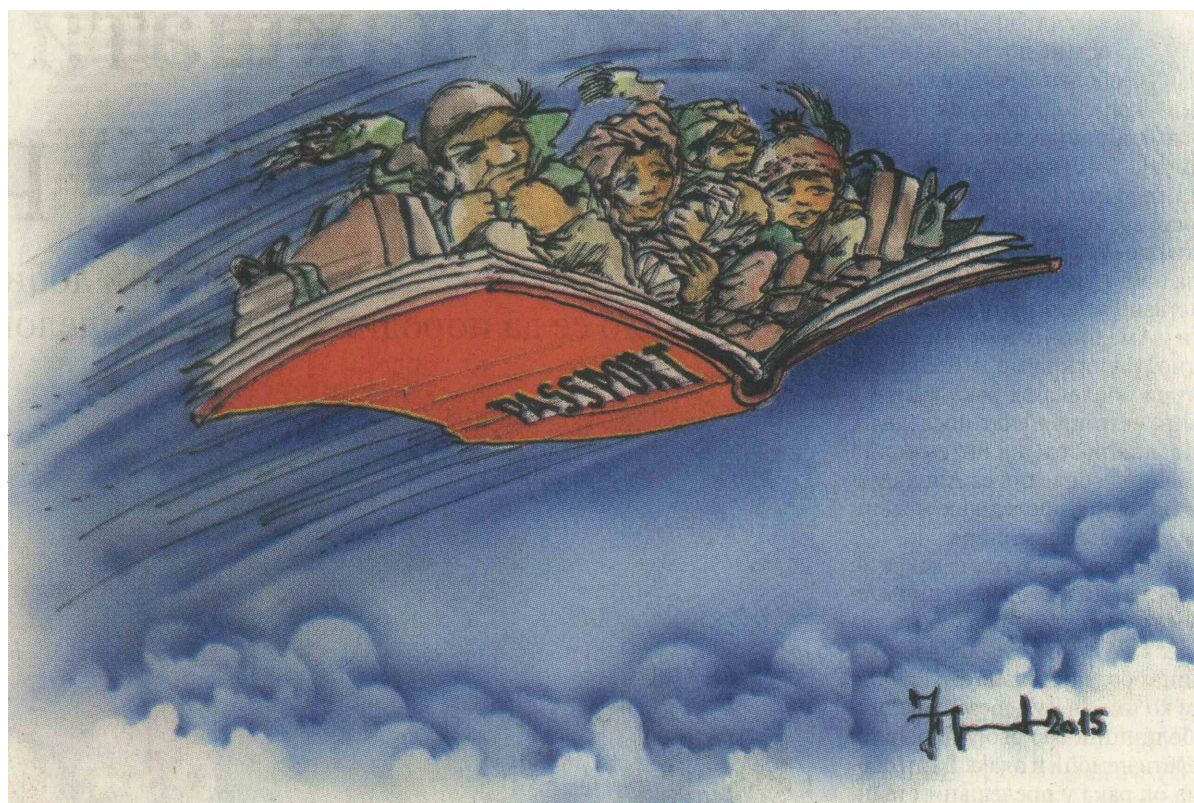
Да није било изразито негативног миграционог салда, Косово и Алба-

Природни прираштај, миграциони салдо и пораст-смањење укупног броја становника (1991–2011)



	Природни прираштај	Миграциони салдо	Пораст-смањење укупног броја становника
Румунија	- 610.000	- 2.454.000	- 3.064.000
Летонија	- 224.000	- 352.000	- 576.000
Норвешка	+ 330.000	+ 361.000	+ 691.000
Шпанија	+ 1.268.000	+ 6.459.000	+ 7.727.000
Словенија	+ 9.000	+ 41.000	+ 50.000
Србија (КиМ)	- 482.000	- 158.000	- 640.000
Албанија	+ 664.000	- 797.000	- 133.000
Албанија	+ 688.000	- 1.008.000	- 320.000
Хрватска	- 123.000	- 353.000	- 476.000
Русија	- 12.564.000	+ 7.130.000	- 5.434.000
Швајцарска	+ 348.000	+ 804.000	+ 1.152.000
Грчка	+ 60.000	+ 499.000	+ 559.000
Француска	+ 4.850.000	+ 3.107.000	+ 7.957.000
Италија	- 335.000	+ 3.734.000	+ 4.069.000
Пољска	+ 727.000	- 434.000	+ 293.000
Бугарска	- 796.000	- 488.000	- 1.284.000
Аустрија	+ 93.000	+ 573.000	+ 666.000
Шведска	+ 230.000	+ 602.000	+ 832.000

Извор: Званичне статистичке процене и резултати пописа



Исељеничка и усељеничка Европа

Са прве стране

С друге стране, у поређењу са Србијом, Хрватска бележи много већи миграциони минус (353.000). Сличан резултат је на пример и код Летоније (миграциони минус 352.000). За Хрватску и Летонију карактеристично је исељавање нових националних мањина у земље-матике – Србију, односно Руску Федерацију.

С тим што је исељавање из Хрватске било у ратним условима („Бљесак“, „Олуја“...). У периоду између пописа 1991. и 2011, Русија такође бележи, за своје габарите, скромно смањење броја становника (5,4 милиона), јер је укупан природни прираштај, то јест однос броја рођених и умрлих у том раздобљу био рекордно негативан (12,5

милиона). Ефекте негативног природног прираштаја умањила су досељавања у ову велику земљу, па је укупан руски миграциони салдо позитиван и износи 7,1 милион становника!

Насупрот транзиционим земљама од којих је већина и(ли) с негативним миграционим салдом и(ли) с негативним природним прираштајем, земље на западнијим просторима Европе су у овим демографским ставкама углавном у плусу. У неким од њих природни прираштај је приближно једнак миграционом салду (Норвешка), док је у другима позитиван миграциони салдо много већи од природног прираштаја (Швајцарска, Шпанија). У неким (Италија) природни прираштај је негативан, али укупан број становника је у порасту због великих досељавања. ¶